

ה ג ב ו ר ה

הגבורה אינה מושג צבאי.
 הגבורה האמיתית מחגלה
 גם בחולין של יום-יום ....
 הגבורה היא קודם כל מידה
 מוסרית.
 הגבורה שהיא הקרבה, היא
 אינה אכזרית ביסודה, היא
 אינה מחאכזרת. זוהי הצורה
 הנעלה של השירות.
 ביסודה היא אהבת הזולת.

יצחק שדה.

בקור עז עמלו צוות הלול, כמה חברים נוספים ומספר אורחים עובדים במשלוח הגדול ביותר בהיסטוריה של כפר הנשיא; 900 כלובים נשלחו לשוק ! מקבלים את עופותינו בכל הארץ - בכפר אחא, קרית שמונה ובטבריה. ההרפתקה התחילה היום ג' בערב בשעה שמונה ונמשכה עד יום ד' עם עלות השחר. חזרו הביתה קופאים מקור וחצי רדומים.

כלב רועים טקטי נחורסן לצוות הצאון. נמסר לנו שהכלב כבר מעולף ומביץ רק עברית. שמו "טנגו". עונה הצאון בעיצומה - שולחים 260 ליטר חלב לשוק כל יום, והילודה נמשכת. חברים וילדים מוזמנים לבקר את הסלאים החדשים.

רות נאי, סוזן ומירון משהחפנים באולפן לעברית בקרית שמונה. הקורס ימשך חודש ימים.

אחרי הדרכה של כמה ימים מידי ומפי שלומית וו., ואילזה, נכנסה וורני למטבח הילדים. בהצלחה!

מיכה חוזר השבוע אלינו, לאחר חופשה של שישה חדשים בארץ ובחו"ל. ביום הבא והקלסות מהיה מחדש. נקווה לשמוע על הרפתקאותיו.

החלמה מהירה לחנה מ., שנלקחה לבית החולים כשנפצעה בידה עקב נפילה באקונומיה.

ועתה, לאירועי חנוכה, תשל"ג... החגיגה נפתחה בחלוקת הלפידים המסורתית (שהפעם אורגנה בידי כיתת דרור). התחלומה גם כללה השנה את חנוכה הכביש החזיש המקיף את המשק. את דברי המזכירה במעמד חגיגי זה חוכלו לקרוא בטור אחת. לאחר הדלקת נרות בידי מר. פרנק ושירה בציבור, הוגשה ארוחת "כופה" נעימה.

בין יתר האירועים, בולטה בוכורן מסיבה שנערכה בערב שבת במצב רוח מרומם ובהשתתפות מלאה מצד הקהל, וערב לביגונה במועדון שהיה מבורך באווירה נהדרת הודות למקלט טלוויזיה מכובד, עקב שביטת מהנדסי הדאר.

ביום ד' באו למשק שלושה חברי להקה הנח"ל, ביניהם יהודה ע., וארגנו הופעה בזק באותו ערב. הבאים נהנו משירתם ומנגינתם.

ימי הולדת

8/12 - איבן לויץ
12/12 - גילה מדר
אביטל נאי
13/12 - דני סמברג
אפרים מעין

ימי נשואין

11/12 - דיאן וג'רי ניימרק

נדליק נר

לזכרו של

משה דארי

13/12

עקב הדו"ח המדכ שמיכאל מסר לפני שבוע; בדמה לי שיש מקום לשבח את ווילי על מאמציו האדירים לא לעלות על גבולות התקציב. יחד עם זה הוא מבסס לגוון את התפריט ומצליח לתת מבחר מנות שונות לארוחת הערב ובזה מוכיח שאפשר להנות מכמות מספקת של אוכל מבלי לדרוש שלוש ביצים ליום - דבר ידוע כמזיק לבריאות.

שמחה.

תמר וולפין מראיינת את תמר וולפין

מערכת דברי הכפר בקשה את מי שהיתה המערכת לפני שלוש שנים לראיין את תמר וולפין, עם שיבתה מהשליחות בדרום אפריקה. תמר נענתה בשמחה וזה מה שיצא:

שאלה: מה היה לגביך ההבדל העקרי בין חייך בכפר הנשיא ובין חייך בדרום אפריקה?

תמר: (לא מוציאה סיגריה מהקופסה, מהרהרת ואז מחייכת): בכפר הנשיא הייתי ואני עדיין - תמר. בדרום אפריקה הייתי: גברת וולפין, אשתו של מר אריה וולפין, השליח של הבונים. (תמר מרצינה) - באמת זו לא רק השאלה איך היתה סה הסביבה אלי אלא גם השוני בין הרגשתי במשק ובין הרגשתי שם. בפורט אליזבט, למרות שהיתה לי עוזרת, הייתי יותר קשורה לבית ולניהול עניני המשפחה מאשר כאן.

שאלה: איך הסתדרת בנושא העדין הזה של משרתים?

תמר: (נאנחת, לא מדליקה את הסיגריה שלא הוציאה מהקופסה): עד היום אני מרגישה לא בנוח כלפי הנושא הזה. מצד אחד אני, שאינני עקרת בית במעמקי נפשי, נהנתי מהמצב שבו הייתי משוחררת מרוב עבודות הבית ובמקומן יכולתי לצאת מהבית, ללמוד מעט, ללמד מעט, לעבוד ולעשות עוד הרבה דברים שסייעו לתפקידנו כשליחים. נהניתי להתחזק בית שתמיד אפשר היה לארח בו כל מספר של אנשים לכל אורך זמן הרצוי להם. אני משוכנעת שבלי העוזרת לא הייתי יכולה בכלל לעשות כל זאת. מצד שני הרגשתי תמיד מחיצה ביני ובין העוזרת. עד היום האחרון קשה היה לי למצוא את שביל הזהב בין היחס הטוב אל עוזרת מפני שהיא יצור אנוש ובין היחס הנחוץ כדי שהעוזרת לא תחשוב שאנחנו מטורפים או חלשים ותנצל זאת לרעה. בעקר לא אהבתי את ההרגשה שבסופו של דבר אני תלויה בעוזרת לא מעט ושבעצם היא ולא אני היא השליט הממשי של משק הבית.

זאת היתה אחת הסיבות שבניגוד לרוב הבתים שהכרנו, אצלנו היתה העוזרת חפשיה כל סוף שבוע. בימים אלה, כאשר ממילא הייתי בבית, הייתי מחזירה לעצמי את הרגשת השליטה בבית, וזו גם היתה הזדמנות לילדים לזכור איך מסדרים מיטה ....

שאלה: מה בכל זאת היה תפקידך במשק הבית?

תמר: באופן כללי אפשר לאמר שאני הייתי עושה את כל הקניות, כל הבישול, הטיפול בילדים, (בשעות בהן הייתי בבית), הייתי תופרת הרבה מהבגדים שלהם, הייתי מארחת הרבה, נוסף לזה הייתי הנהגת של הילדים: לבית הספר ובחזרה, אל חבריהם, אל הרופא, אל שעורי השחיה וכל שאר הפעילויות שלהם. (מוסיפה במעט גאווה) לא פעם הייתי נוהגת כ-60 ק"מ ליום!

שאלה: ומחוץ לבית במה עסקת?

תמר: (עדיין אינה מעשנת את הסיגריה שלא הדליקה): למדתי מעט, לימדתי עברית - בערך 10 שעות בשבוע (באופן פרטי ובשעורי ערב), בשנה האחרונה גם עבדתי כמזכירה של וויצו בפורט-אליזבט, עבודה שבנוסף להיותה מעניינת, גם לימדה אותי לא מעט בתחום הכרת הקהילה היהודית במקום, וכן כתיבה במכונה אנגלית, התכתבות בשפה האנגלית, כתיבת פרטיכל באנגלית וכו'. גם וויצו הרוויחה מכך שהיתה להם מזכירה שהיתה יכולה להוסיף את הנוסף הישראלי לעבודה.

שאלה: את אומרת שלמדת מעט, ובעצם היה מדובר שתלמד הרבה. מה קרה?

תמר: (בנימה של אכזבה) - כאשר באתי להרשם לאוניברסיטה בפורט אליזבט התברר לי שבתוך האוניברסיטה הדו-לשונית הזאת מלמדים מתמטיקה דווקא באפריקאנס וכך נותר לי רק להרשם למכון הטכנולוגי בו למדתי פעם בשבוע מתמטיקה עם כיתה שלמה של גברים אשר עמדו לקבל דיפלומה כטכנאים. אגב, (נזכרת בחיוך) כשנגשתי לבחינה הייתי האשה היחידה באולם עם 120 גברים, ומנהל המחלקה לא שכח לפנות לקהל הנבחנים: "גבירותי ורבותי ....". וכמעט גרמתי לתקרית, כאשר בקשתי רשות ללכת לבית השמוש, היו צריכים לחפש בכל הבניין אישה שתלווה אותי לשם ...

שאלה: תמר, קוראינו הצליחו בוודאי לשים לב לעובדה שאת אינך מעשנת. נוסף לאיחולינו הלבביים לך, אנו רוצים לדעת איך ומתי עשית זאת?

חמר: (קמה במרץ ממקומה ומפגינה שורה של תרגילי התעמלות קשים כדי להפגין עד כמה בריא לא לעשן, מתיישבת מבלי להתנשם בכבדות): היו לכך כמה סיבות. העקריות היו - א) אני, ששונאת להיות תלויה במישהו או במשהו, הייתי למעשה משועבדת להרגל מלוכלך. ב) הרגשתי שהסיגריות משפיעות לרעה על שני דברים שאני כה אוהבת לעשות: לשיר ולקרוא בקול, ולא הייתי מוכנה לקרבן כזה. ג) אני מאד מאד לא רוצה שילדי יעשנו, כצעד ראשון להגשמת רצוני מצאתי שעלי לחדול מעישון בעצמי, ולבסוף, בכל מקום בעולם מחוץ למשק, משלמים עבור סיגריות, וכאשר עמדנו ברשות עצמנו וניסינו לחסוך פרוטה לפרוטה, מצאתי שההוצאה על סיגריות היתה מיותרת בהחלט, וכך הפסקתי לעשן, לאחרונה לפני חצי שנה, ואני מקווה שהפעם זה באופן סופי.

שאלה: האם אינך מרגישה את עצמך מוגבלת כעת, אחרי שבמשך שנתיים היית אדון לעצמך ואדון לתקציבך?

תשובה: להיפך! אני משוכנעת כעת יותר מחמיד כי רק בצורת חיים זו אני חופשיה, אם לא לגמרי, הרי יותר מאשר בצורת החיים ההיא. (מחייכת כנזכרת) דווקא שם חשתי בצורך להצטרף לתנועה לשחרור האישה. בכל פעם שהוזמנתי להרצות לפני ציבור נשים הדגשתי שהאשה בקבוץ קרובה יותר לשחרורה המלא מאשר בכל צורת חיים אחרת. תארו לעצמכם, במשך שנתיים וחצי לא יכולתי לעזוב את הבית אפילו ליום אחד שלא לדבר על קורסים, השתלמויות, טיולים או חופש שנתי. נכון, יש מין הרגשת חופש שמעניקים חשבון בבנק ומפתח של מכונית, אבל אם חשבון הבנק נועד בסופו של דבר לקניית ירקות ובשר, ולתשלום שכר הדירה, ואם מפתח המכונית נועד לאפשר לך להסיע את הילד מבית הספר הביתה ומן הבית אל חבריו, אז איפה החופש?

שאלה: מה בדבר קשיי הקליטה מחדש?

תמר: אני מוכרחה להודות לכל אלה שהזהירו אותי לגבי קשיי קליטה, האזהרות עשו את חקופת המעבר קלה למדי. אני רוצה גם להודות לכל הגורמים והחברים אשר טרחו לא מעט על מנת שנמצא בית מוכן (בית נפלא!), לאלה שאיפשרו לי פשוט לשבת ולשבת ימים לא מעטים בפעוטות עד שיוחאי הסתגל, ולבסוף אני רוצה להודות לכל מי שבמישרין או בעקיפין סייע, מסייע ויסייע לנו לארח את כל זרם האורחים המגיעים אלינו כל הזמן. לכולכם אני רוצה לאמר - בדרך זו אנחנו כולנו מבצעים שליחות חשובה מבלי שנצטרך לצאת מכתלי ביתנו.

חמר.

* * * * *

מ ס ת ר י ס מ ד ב ר י ס

בתקופה 1.1.1968 - 15.11.1972 (5 שנים)

נוספו למשק 57 חברים
עזבו את המשק 21 "

מאלה שנוספו היו: 16 בנים

7 בני זוג לבנים

15 יוצאי אולפנים לשעבר

10 בודדים

9 שהיו פעם במשק או במשק אחר

העוזבים היו: 14 חברים

6 בנים

1 בן-זוג

(מארכיון המזכירות)

* * * * *

האיש שלנו במרכז (של אחד הקבוצים)

הנושא העקרי של המרכז: השלב הבא במבצע לחסול העבודה השכירה בקבוצים. נחברר שהפעם ישנה תנופה רצינית מאד לתוכנית החסול, ומשקים אשר עושים מאמצים של ממש - מקבלים עזרה גדולה מהאחד - תוך כזי העדפה ברורה במכסות שווק, או שכוך, וגם על ידי ממוך זול לאוטומציה או לכסוי פצויי פטורים.

מצד שני - משק אשר לא מוכן לעתף פעולה (ולפי החלטת מרכז קודם, על כל משק להגיש לועדת המשק של האחד, תוכנית אשר מראה חסול העבודה השכירה תוך ארבע שנים - פרט למפעלים גדולים או לשכירים מקצועיים-) אותו משק יהיה מקופח מאד בקשר לאותן המכסות. "והיות ואצלנו באיחוד - אין משקים אשר שייכים ל'מועדון המיליונרים' - כמו בקבוץ הארצי - אזי אין משק אשר יכול להרשות לעצמו וותר על מכסות שווק וכדו' " - לפי דבריו של מאיר זרמי, מזכיר האחד (היוצא).

אבל מי יחליט אם המשק המסויים אינו משתף פעולה כראוי - או שועדת המשק של האחד דורשת יותר מדי - מהר מדי. אי לכך, המרכז אישר הקמת ועדת עדעורים, אשר תדון בכל מחלוקת שתתעורר בין הקבוץ לבין מוסדות התנועה בקשר לחסול העבודה השכירה.

כדאי לציין עוד שתי עובדות אשר הובאו לפני חברי המרכז.

1. נעשה בזמן¹ אחרון מחקר בין-קבוצי אשר בתוצאותיו הראה שישנו קשר בולט בין מספר ששכירים במשקים לבין רווחיות המשקים. היתה מגמה מובהקת שכל שמרבים בשכירים - פוחתים רווחים, (גם בחקלאות וגם בתעשייה !!).

2. חלוקי הדעות אשר התעוררו בין קבוצים מסוימים ולבין מוסדות האחד בקשר לחסול ענפים על מנת להתפטר משכירים, השקיפו את חלוקי הדעות בתוך המשקים עצמם!

על כל פנים יצאתי מהמרכז הזה עם הרושם הברור, שהתנועה לא תרסן עוד במאמציה לחסל את העבודה השכירה - והיה ברור שהרוב הגדול של נציגי המשקים תמכו במגמה הזאת. נכון, שהמדיניות הנוכחית של האחד מעוררת את השאלה היסודית - עד היכן מותרת או רצוי - לאחד להתערב בעניינים פנימיים של כל משק ומשק. עד כמה אנחנו רוצים בתנועת קבוצים - או עדיף - התארגנות בתוך פדרציה? תשובה של ממש לשאלה הזאת לא נתנה - אלא העירו חברים רבים - שלאחר והאחד נושא באחריות למצב הכלכלי של כל קבוץ, יש לו הזכות להתערב בעניינים כלכליים. לטענה הזאת, איש לא התנגד.

קולין.

החברים והחברות

דברי המזכירה בעת חנוכת הכביש

כבוד גדול הוטל עלי הערב בפתיחת כביש חדש זה של כפר הנשיא.

תקוותי היא שכביש זה ישמש לנו כשביל הזהב המוביל משכונה לשכונה, מדור לדור, ומחבר לחבר.

הכביש מסמל בצורתו-השליונית שיכולה להיות בחיינו הקבוציים, אבל כמו בכל צורת חיים, אם נטסה הצידה או נדהר קדימה בלי התחשבות בזולת, נביא לאסונות.

מי יתן וכביש זה יביא לחועלת כחיי היום-יום, ויהיה מקום בלוי נעים לקשישים לקראת ערב, לזוגות צעירים בלילה, ולכולנו בכל עת.

*****

נוכחים: רות ג., ריני, ראובן ג., ריימונד ס., מאיר, יעל ש., טומי, שמואל.

1. קבלת הורים - אמא של טומי מבקשת להשתקע בקרוב במשק. המזכירות החליטה בחיוב על בואה, שיותאם עם ועדת השיכון.
2. הצעות להחלפות בועדת המנויים - המזכירות מציעה את ריימונד ג., וברוס כהחלפות לשוש א. וג'רי ק. בו. המנויים. הוטל על ריני לברר עוד את ההצעות למרכז.
3. אוכלוסיה בלתי לוחמת - מקם מבקש להפסיק לכהן בתפקיד של אחראי לאוכלוסיה בלתי לוחמת. הוטל על ריימונד ס. לבדוק את המצב בשטח זה ולדווח למזכירות.
4. המזכירות התייחסה לכמה שאלות שהועלו באספות שונות, וביקשה מיעל ש. וטומי לברר ביחד עם מרכז ו. ההשתלמות הצעות שונות בקשר להתחייבויות של לומדים. כמו כן, נתבקשו רות וברוך כ. להקים ועדת משנה אשר תדון ותגיש הצעות לגבי אפשרויות של שיפור האספה. הכוונה היא למצוא דרכים להגביר את התענינות והשתתפות החברים בה.
5. סידור המשרדים - (נוכחו: איזי, רות ר., בחשבע, סלמה, אלק)
חלוקת העבודה במשרדים היום הביאה לצפיפות יתר בחדר של רות ר., ואינה מאפשרת תנאים סדירים לעבודתו של איזי. אחרי דיון בהצעות שונות, הוחלט שטומי ואלק יבררו את כל האפשרויות מבחינה כספית ומבחינת היעול, והדיון יעובר לוועדת המשק, וכן ההחלטה.

* * * * *